

TEDENSKA Slike

PRILOGA

DOMOVINI

Leto XVII.

Ljubljana, 9. januarja 1941

Štev. 2

Kneginja Olga je govorila prebivalstvu Jugoslavije

Ob začetku »tedna zimske pomoči«, ki je trajal od 31. decembra do 5. januarja, je govorila Nj. Vis. kneginja Olga prebivalstvu Jugoslavije, naj vsakdo, kdor le more, doprinese svoj prispevek za zimsko pomoč ubožcem. »Teden zimske pomoči« je sicer že našel, toda še zmerom je čas, da se spomnite ubogih

EMAN ILICH †. Te dni je umrl v Mariboru slaščičar g. Eman Illich. Rajnik, ki je bil po rodu Čeh, je bil soustanovitelj Sokola v Mariboru in vedno vzoren Slovan. Na njegovi zadnji poti na novoga leta dan se je zbrala na pobeškem pokopališču velika množica ljudi. Prišli so zastopniki vseh stanov in slojev, kar je pričalo o veliki priljubljenosti pokojnika. Polnoštevilno so bili navzočni mariborski obrtniki, ki so nosili tudi vence, mariborski trgovci, nadalje odlični nacionalni delavci in predstavniki z bivšim županom dr. Franom Lipoldom in zborničnim svetnikom g. Ferdinom Pinterjem na čelu. V velikem številu se je udeležilo

pogreba mariborsko sokolstvo v krojih in civilu z znaki, s prapori in fanfari jezdnega odseka. Poslovili so se od pokojnika pred mrtvašnico g. Franjo Bureš v imenu Češkega kluba v Mariboru, ob grobu pa brat Smrtnik iz Celja v imenu zveze Sokolov in celjskega Sokola, matični starosta brat dr. Fornazarič v imenu mariborskega sokolstva in starosta sejniškega Sokola brat Viktor Grahor. Vsi govorniki so naglašali pokojnikovo zgledno nacionalno in sokolsko delo. Pevci so zapeli žalostinki. Nato so zaigrali v poslednje slovo fanfaristi sokolskega jezdnega odseka. Brat Eman Illich nam ostane vzor sokolske zvestobe in slovenskega čustvovanja.

ANTE BEG 70LETNIK. Naš novinarski starosta g. Anton Beg je praznoval te dni 70-letnico rojstva. Pred tremi leti je slavil 40-letnico nepretrganega poklicnega novinarskega dela, kar je med Slovenci doslej edinstven primer. Ante Beg se je rodil na Silvestrovo l. 1870 v Stojnem selu blizu Rogaske Slatine. Kot učitelj je služboval v Jurklostru in v Ribnici na Pohorju. Potem je postal oficirski aspirant pri orožništvu in je poizkusil službo pri železnici, toda uradniška služba se mu je pristudila radi takratnega zatiralnega duha. Zato se je z veseljem odzval povabilu pokojnega Dragotina Hribarja v Celju in je prevzel uredništvo celjske »Domovine«. Bilo je to v marcu l. 1897. Kot novinar je dramil štajerske rojake in napadal odpadnike. Trikrat je moral zaradi tiskovne tožbe pred porotnike, in ker so bili med njimi po večini odpadniki, je bil trikrat obsojen. Jeseni 1901 ga je dr. Tavčar povabil k »Slovenskemu Narodcu. Ko pa je leta 1908. na prizadevanje dr. Gregorja Žerjava ustanovila Družba sv. Cirila in Metoda po češkem zgledu službo potovalnega služitelja, je bil g. Ante Beg prvi poklican, saj se je že izkazal sposobnega z nešteti članki, posebno pa z dvema knjigama o slovensko-nemški meji na Štajerskem in na Koroškem. Z novim letom 1909. je nastopil naporno novo službo. Prepotoval in spoznal je vso takratno Slovenijo do vseh njenih takrat najbolj skelečih ran. Svojega novinarskega poklica s tem seveda ni prekinil. Napisal je vrsto razprav in knjig, ki ostanejo važni dokazi našega narodnostnega stanja pred svetovno vojno. Z novim letom 1916. je bil mobiliziran. Kljub politični sumljivosti ga niso preveč preganjali in tako je lahko svoj prosti čas v pisarni v Judenburgu izkoristil, da je napisal Slovincem svojo pomembno knjigo »Naše gobez«, ki pa je izšla šele leta 1923. kot prva te vrste v Jugoslaviji. Svoje znanje je še stalno izpopol-

njeval. Po vojni je prevzel uredništvo ljubljanske »Domovine«, kmalu pa ga je ministrstvo imenovalo za sekvestra in nadzornika Schulvereina in Südmarka. Z novim letom 1920. je prevzel uredništvo »Kmetijskega lista«, potem je prestopil v uredništvo »Jugoslavije«, slednjič pa je spet postal član uredništva »Slovenskega Naroda«. Naposled mu je dr. Žerjav poveril pri »Domovini« propagando, statistiko in organizacijo dopisnikov. To službo je Ante Beg vršil do upokojitve jeseni l. 1938. Nasledno jesen je na povabilo uprave Ljubljanskega velesejma organiziral razstavo gob, prvo na slovenskem jugu. Razstava je zbujala zaslužen pozornost. Čeprav upokojenec se g. Ante Beg še zmerom oglašuje v našem časopisu. Za 40-letnico poklica mu je minister g. dr. Kramer poklonil dragoceno zlato nalivno pero z željo, da bi ga sukaj najmanj še 20 let. G. Beg pravi, da mu je bilo to najvišje odlikovanje in da bi g. ministra prav rad ubogal, toda po malem ga grabijo krči v desnici. Revija »Misel in delo« je tudi objavila njegovo razpravo o nemški propagandi na Koroškem pred vojno. »Kronika slovenskih mest« pa je letos objavila njegovo razpravo o bivši viški občini. Koledarji Družbe sv. Cirila in Metoda imajo njegovo prispevko nepretrgano vseh zadnjih 30 let. G. Ante Beg je vdovec. Skrbno mu gospodinjil sestra Ančka. Zeno Ivano je izgubil že pred 15 leti; bila je učiteljica. Njen oče je bil najzaslužnejši slovenski vzgojitelj Andrej Praprotnik. Tudi vsi trije Begovi otroci so si sami izbrali učiteljski poklic. Tovarišu Begu bodi naklonjena še dolga vrsta let!

SPOMINU RAVNATELJA RUDOLFA PEČJAKA. L. 1891. se je v Hinjah rodil Rudolf Pečjak. Posejal je gimnazije v Novem mestu, nato je prišel na ljubljansko učiteljsko in ga l. 1912. končal. Komaj je nastopil učiteljsko službo, že ga je vojna vihra zanesla na sever in jug in ga vrnila 1918 v svobodno domovino. Med prvimi se je priglasil v tečaj za izobrazbo učiteljev za meščanske šole v Mariboru in ga končal kot odličnjak. Tedaj se je tudi oženil s svojo zvesto življenjsko družico Anco, ki mu je rodila pet otročičev. Služboval je v meščanskih šolah v Trzinu in v št. Vidu nad Ljubljano, bil vmes nadzornik osnovnih šol v kranjskem srezu. Naposled je bil ravnatelj druge deške meščanske šole v Ljubljani, kjer je nedavno preminil. Povsod se je izkazal kot odličen šolnik. Videl je veliko pomanjkljivost meščanskih šol in jo skušal odstraniti. Spisal je tri zgodovinske knjige tako odlično, da so po njih posegle tudi srednje šole, kar je gotovo veliko priznanje. Podaril je meščanskim šolam dve slovenski čitanki za III. in IV. razred, ki sta bili deležni splošne pohvale. Mladini je podaril igro »Krajčičino z mrtvim srcem« in mnoge druge knjige. Ohranjen mu bo častni spomin!

Najnoviše

JOSIP HAUCK †. Lani februarja je praznoval 60letnico trboveljski podjetnik in posestnik g. Josip Hauck, ki je umrl te dni. Po rodu je bil iz Agendorfa in je prišel leta 1908. v Trbovlje. Zaposlen je bil pri Sullgojevem podjetju kot obratovodja. Po prevratu se je osamosvojil in je postal najemnik cementnega kamnoloma. V 30 letih bivanja med Slovenci se je kot Nемец povsem prilagodil našemu življenju. Sodeloval je kot član in podpornik vseh naprednih društev v Trbovljah, zlasti pri Sokolu in podružnici Družbe sv. Cirila in Metoda. Bil je tudi navdušen lovec. Dalje je deloval pri gasilski četni in pri podružnici Slovenskega planinskega društva. V zadružni elektrarni je dal s pametnimi nasveti pobude za uspešno delovanje. Bil je delaven in dobrosrčen mož, ki je pomagal vsem podpornim potrebam. Svoje otroke je vzgojil v zavedne Jugoslovence. Lep mu spomin, žalujočim naše iskreno sožalje!

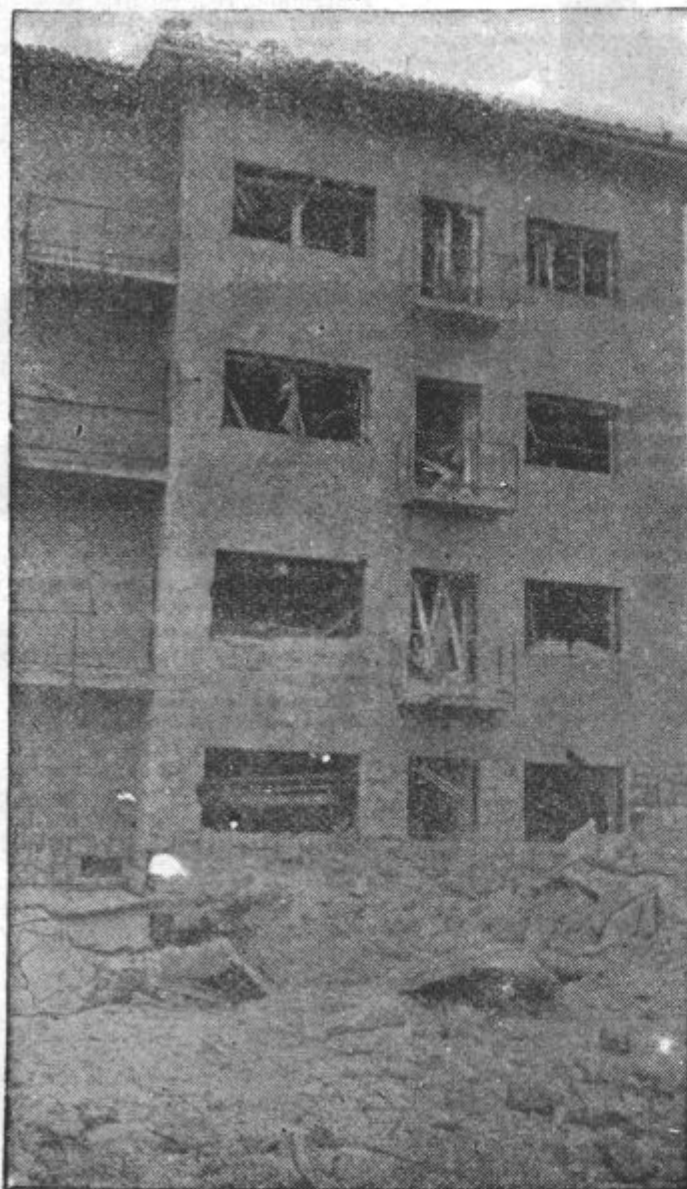
ZDENKO VALASEK 70LETNIK. G. Zdenko Valasek, upokojeni faktor za litografijo in pretisk, ki prebiva v Rožni dolini v Ljubljani, je praznoval te dni 70-letnico rojstva. Kakor ime kaže, je g. Valasek češki rojak. To pa nam razodeva že tudi njegova dobrodušnost, zdravi smisel za marljivost in pa iskrena narodna zavednost. V litografski stroki se je izpopolnjeval v Nemčiji in je leta 1895 prevzel vodstvo litografskega oddelka velike tiskarne v Jičinu. Štiri leta pozneje je postal faktor v Blasnikovi tiskarni v Ljubljani, kjer je služboval 15 let. Izpopolnil je našo litografsko umetnost do častne višine. Postal je ravnatelj Prve jugoslovenske tvornice igralnih kart, pozneje pa ravnatelj »Kuvrta«, ki jo je znatno razširil. Leta 1925. je šel v zaslužni pokoj. Nič ni kalilo njegove sreče, ali nedavno mu je bil zadan silen udarec: izgubil je sina edince. Navajen zmagovati vse tegobe prenaša junaško tudi to bolečino. Se mnogo let!

MARŠAL RODOLFO GRAZIANI, poveljnik italijanske vojske v Afriki

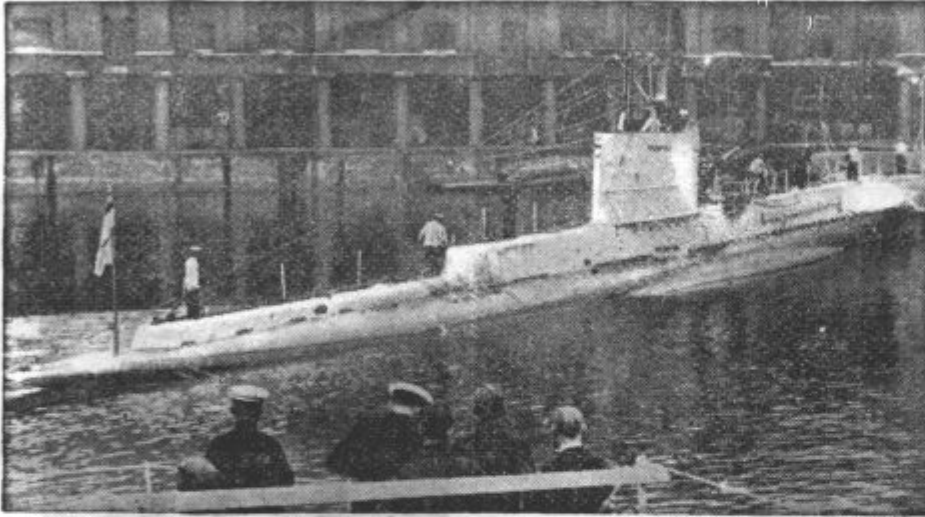

GENERAL WAWEL, poveljnik angleških oboroženih sil v Afriki

Kakor smo že poročali, je nedavno noč neznano letalo vrglo na Sušak dve bombi, ki sta terjali sedem ranjencev. Priobčujemo tri slike, ki pričajo o učinku obeh bomb. Večja slika kaže najbolj prizadeto štirinadstropno hišo inženjerja Marinovića. Zgornja manjša slika kaže učinek bombe, ki je padla med gimnazijsko in občinsko palačo. Spodnja slika pa kaže posledice bombe, ki je padla med štirinadstropno hišo inženjerja Marinovića in dvonadstropno hišo g. Šuflija ter porušila betonsko stopnišče.

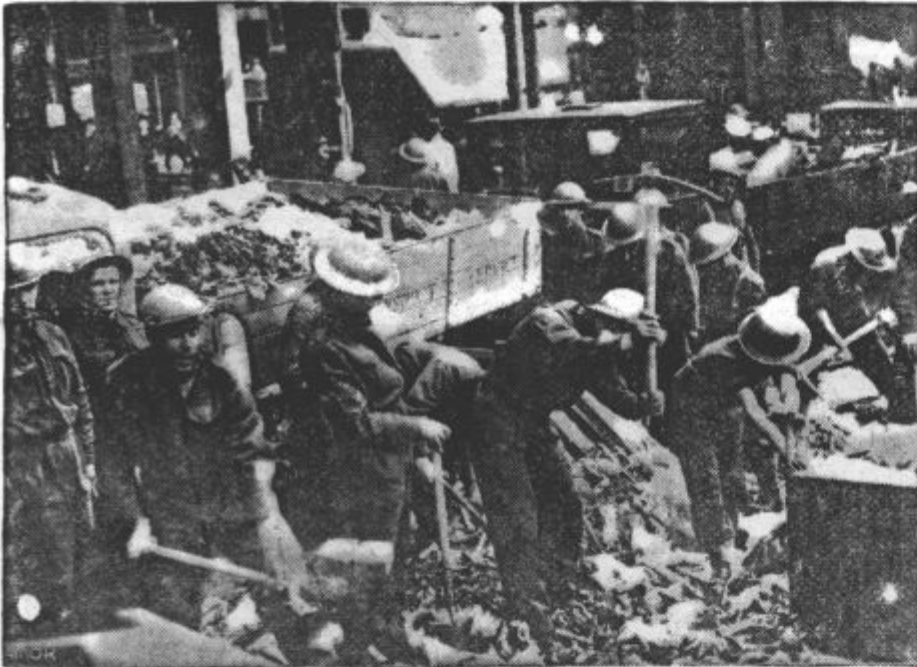
križem sveta

ANGLESKA PODMOERNICA »SWORDFISH« IZGUBLJENA. — Podmornica »Swordfish« (640 ton s 40 možmi posadke) je izginila in jo v Angliji smatrajo za izgubljeno

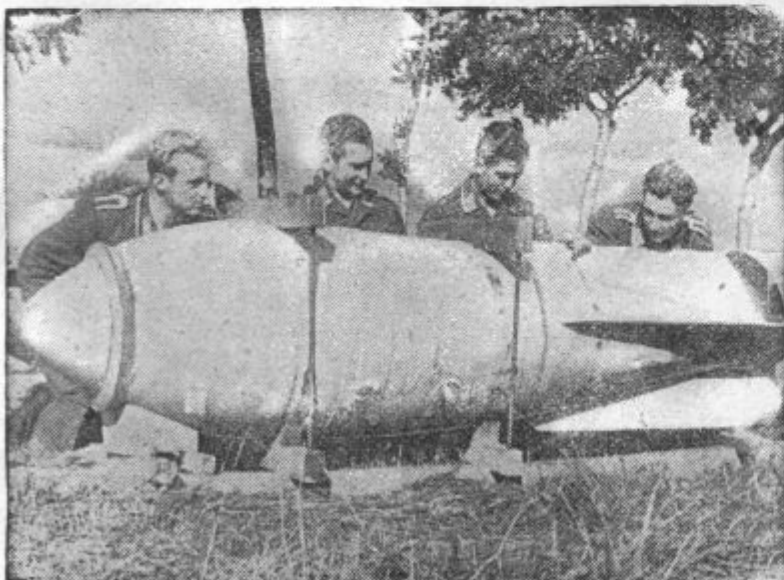
GENERAL UGO CAVALLERO, naslednik maršala Badoglio in novi šef italjanskega generalnega štaba

ČIŠČENJE LONDONSKIH ULIC. Angleški pionirji nakladajo in odvažajo razvaline od nemških bomb porušenih hiš v Londonu

EDEN IZMED NAJUSPEŠNEJSIH NEMŠKIH LETALCEV 25-letni major Wlack je bil 28. novembra po svoji 56. zmagi v zraku sestreljen v bitki z Angleži in je utonil v Rokavskem prelivu

ORJAŠKA BOMBA, s kakršnimi nemški letalci skoro vsako noč napadajo London

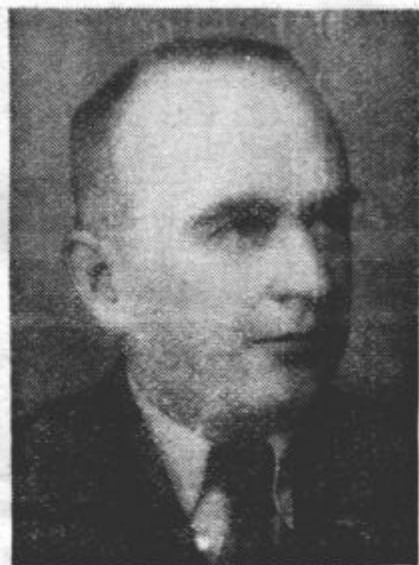
NOVI GUVERNER DODEKANEZA general Ettore Bastico. Dodekanex je italjansko otočje v Grčiji in Turčiji

Tedenska kronika

LEP MLADINSKI KONCERT NA JAVORNIKU. »Gorenjski slavček« je v nedeljo 29. decembra popoldne priredil v dvorani Mulejeve gostilne na Javorniku božičnico, združeno s prvim koncertom mladinskega pevskega zbora. Pevovodja g. Karel Lorenc je v lepem govoru pozdravil vse navzočne, ki so se v velikem številu udeležili prve javne prireditve »Gorenjskega slavčeka«, in opisal pomen smotrne mladinske glasbene in pevske vzgoje. Najprej so mali pevci in pevke lepo zapeli pesem »Na Gorenjskem

Je fletno«. Sledila je še dolga vrsta lepih narodnih in ponarodelih pesmi, ki so ugažale občinstvu. »Gorenjski slavček« je šozelo mlado mladinsko pevsko in glasbeno društvo. Ustanovljeno je bilo šele 9. septembra lani. Petje in glasbo poučuje trgovec g. Karel Lorenc, star in izkušen pevovodja in glasbeni strokovnjak. Zbor šteje okoli 20 mladih pevcev in pevk, okoli 20 fantov in deklet pa obiskuje glasbene večere. Požrtvovalnost g. Karla Lorenca je toplo pozdraviti!

SOVJETSKI POSLANIK PRI NEMSKI VLADI DEKANOV je Stalinov rojak in odličen poznavalec balkanskih vprašanj

DVA GRŠKA GENERALA V POGOVORU. Vrhovni poveljnik grške vojske general Papagos v pomenku s predsednikom grške vlade generalom Metaksasom

TEZAVNO DELO V AFRIKI. Italijanska vojska mora s svojimi delavskimi oddelki v Afriki sproti graditi ceste, ki so potrebne za dovoz čet in materiala

NA GRŠKO ITALIJANSKEM BOJIŠČU JE MRAZ, zato se grški vojaki grejejo pri ognju

ITALIJANSKI PROTILETALSKI TOP v trdnjavi pri Tobruku